

Султанова Ірина Дмитрівна

*кандидат біологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методики
фізичної культури*

ORCID 0000-0003-2298-359X

ResearcherID

Scopus Autor ID:

Google Академія

ResearchGate

Репозитарій ПНУ

Контактна інформація:

Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, кафедра теорії та
методики фізичної культури і спорту
м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, 76018
Тел. (050) 9840403

E-mail: iryna.sultanova@pnu.edu.ua

Навчання:

1986-1991 р. – навчання у Львівському державному університеті імені Івана Франка за спеціальністю: Біолог. Фізіолог. Викладач біології та хімії.

Трудова і професійна діяльність:

- 1991-2001 р.р. – асистент кафедри нормальної фізіології Івано-Франківського державного медичного інституту (академії).
- 2000 р. – захистила кандидатську дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.13 – фізіологія людини і тварин «Вплив емоційно-бальового стресу та інтероцептивного подразнення на вміст компонентів шлункового слизу та інтенсивність вільнорадикальних процесів».
- З 2001 р. – доцент кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- Автор понад 120 наукових праць.
- Керує науково-дослідною темою «Морфо-функціональний стан школярів Прикарпаття» (державний реєстраційний номер 0112U008065).
- Голова секції біологічних основ фізичного виховання і спорту кафедри теорії та методики фізичної культури.

Стажування:

- Київський Інститут Уdosконалення Лікарів: *Сучасні аспекти навчання в медицині* (1994 р.)
- Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра фізіології людини і тварин ("3" березня 2008 року по "3" травня 2008 року).
- Львівський національний університет імені Івана Франка, кафедра фізіології людини і тварин ("15" квітня 2013 року по "15" травня 2013 року).
- Івано-Франківський держаний медичний університет, кафедра фізіології («10» вересня 2018 року по «26» жовтня 2018 року)
- Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, кафедра математики та інформатики і методики навчання (22 -27 квітня 2020 року (18 год) за програмою дистанційного тренінгу “Я роблю це так” з організації дистанційного навчання засобами G Suite for Education. Сертифікат № 202004/1179).

Наукові інтереси:

- Фізичний розвиток дітей та підлітків;
- Розвиток функціональних резервів організму та формування здоров'я;
- Регуляція функціональних станів організму.

Список наукових, навчально-методичних праць та охоронних документів:

Наукові праці

1. Дубицький Л.О., Сабадаш Г.І., Рибачук, Я.Д., **Султанова І.Д.** Вплив катіонів марганцю, кобальту і нікелю на екструзію пепсиногена диспергованими залозами щлунка. *Механізми біологічної дії радіації та інших екстремальних факторів навколошнього середовища*: Вісник Львівського ун-ту. Вип.23, 1994. С.85-89.
2. Ємельяненко І.В., Воронич Н.М., **Султанова І.Д.** Вміст катехоламінів у гіпоталамусі за умов моделювання виразкового процесу в гастродуоденальній області. *Фізіол. журн.* 1995. Т.41, № 5-6. С. 67-69.
3. Ємельяненко І.В., Воронич Н.М., Шляховенко О.О., **Султанова І.Д.** Гіпоталамічні механізми акупунктурних впливів в умовах посиленої вісцеральної аферентації. *Галицький лікарський вісник*. 1995. Т. 2, № 3. С.15-16.
4. Ємельяненко І.В., Воронич Н.М., **Султанова І.Д.**, Попова С.П. Аналіз нейрофізіологічних і нейрохімічних механізмів акупунктурних впливів в умовах моделювання виразкового процесу в шлунково-кишковому тракті// *Експериментальна та клінічна фізіологія*: Збірник наукових праць до 100-річчя кафедри фізіології, 10-14 жовтня 1995 р., Львів, 1995. С.149-150.
5. Ємельяненко І.В., Воронич-Семченко Н.М., **Султанова І.Д.** Вплив емоційно-більового стресу на вміст вуглеводневих компонентів шлункового слизу та стан вільнопартикульних процесів у слизовій оболонці шлунку і сироватці крові. *Галицький лікарський вісник*. 1996. Т.3, № 1. С.26-29.
6. Ємельяненко І.В., **Султанова І.Д.** Вплив місцевого подразнення гастродуоденальної зони на виділення N-ацетилнейрамінові кислоти. *Галицький лікарський вісник*. 1996. Т.3, №1. С.24-26.
7. **Султанова І.Д.** Вплив місцевого подразнення гастродуоденальної зони на вміст вуглеводневих компонентів шлункового слизу. *Вестник проблем біологии и медицины*, Полтава-Харків, 1997. № 27. С.148-156.
8. **Султанова І.Д.** Вплив місцевого подразнення гастродуоденальної зони на вміст гангліозидів та стан перекисного окислення ліпідів у різних відділах головного

- мозку. *Вестник проблем биологии и медицины*, Полтава-Харьков, 1997. №14. С.152-164.
9. **Султанова І.Д.** Вплив інтероцептивного подразнення шлунку на характер вільнопардикальних процесів та стан антиоксидантної системи організму щурів . *Вісник наукових досліджень*, 1997.
10. **Султанова І.Д.** Співвідношення деяких показників слизоутворення та перекисного окислення ліпідів у слизовій оболонці шлунку та сироватці крові на фоні інтероцептивного подразнення. *Галицький лікарський вісник*. 1997.Т.4, № 2. С.27-29.
11. **Султанова І.Д.** Вплив інтероцептивного подразнення та стресових факторів на процеси перекисного окислення ліпідів і стан шлункового слизоутворення. *Фізіол. журн.* Т.44, №3. С.175-176.
12. Ємельяненко I.B., Воронич-Семченко Н.М., **Султанова І.Д.** , Попова С.П. Роль процесів ліпопероксидації та антиоксидантної системи у формуванні виразкового процесу в гастродуоденальній ділянці. *Фізіол. журн.* 1998. Т.44, №3. С.159.
13. **Султанова І.Д.** Співвідношення вмісту вуглеводневих компонентів шлункового слизу та стану вільнопардикальних процесів на фоні емоційно-болового стресу. *Екологічна фізіологія*. 1998. №1. С.55-58.
14. **Султанова І.Д.** Вплив посиленої інтероцептивної сигналізації на стан захисного бар'єра шлунка / Матеріали XVI зізду Українського фізіологічного товариства, Вінниця, 28-30 травня 2002 . *Фізіологічний журнал*. 2002. Т.48, №2. С.142.
15. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**, Попель С.Л. Вплив емоційно-болового стресу та інтероцептивного подразнення на вміст гангліозидів у головному мозку. *Вісник наукових досліджень*. 2002. № 2. С.117-118.
16. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**, Попель С.Л. Вплив емоційно-болового стресу на вміст гангліозидів та інтенсивність процесів перекисного окислення ліпідів у головному мозку. *Вісник проблем біології і медицини*. 2002. Вип.3. С.31-33.
17. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.** Вплив інтероцептивного подразнення на вміст гангліозидів та інтенсивність пероксидної оксидації ліпідів у мозочку. *Експериментальна та клінічна фізіологія та біохімія*. 2003. № 2. С.7-10.
18. **Султанова І.Д.** Нейрохімічні зміни в структурах головного мозку при дії стресових факторів . *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. 2004. Вип.1. С.63-66.
19. **Султанова І.Д.** Основні тенденції змін стану здоров'я дітей міста Івано-Франківська. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. 2006. Вип.2.
20. **Султанова І.**, Іванишин І., Лісовський Б., Арламовський Р., Дурунда Т. Вікові особливості функціонального стану організму школярів. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. Випуск 10. 2009. С. 35-40.
21. Арламовський Р.В., **Султанова І.Д.** Фізичний стан школярів на сучасному етапі розвитку суспільства. *Вісник Прикарпатського університету Фізична культура*. Випуск 12. 2010. С.31-47.
22. Арламовський Р.В. , **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М. Соматотипологічні особливості соматичного здоров'я підлітків Прикарпаття . *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. Випуск 98.Том III. 2012. С.38-41.
23. Арламовський Р.В., **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М. Соматотипологічні особливості соматичного здоров'я дівчат підліткового віку. *Теорія та методика фізичного виховання*. 2012. 05 (91). С.12-16.
24. **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М., Арламовський Р.В. Вікові та соматотипологічні особливості фізичного розвитку підлітків Прикарпаття. *Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія №15.

- «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт.- Випуск 7(33). 2013. Т.2. С.277-282.
25. Арламовський Р.В., Іванишин І.М., **Султанова І.Д.** Корекція фізичного стану дівчат – підлітків різних соматотипів засобами фізичного виховання. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. 2013. Вип.18. С.85-91.
  26. **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М., Лісовський Б.П., Арламовський Р.В. Особливості варіабельності серцевого ритму у дівчат підліткового віку різних соматотипів Прикарпатського регіону. *Вісник Львівського ун-ту. Серія біологічна*. 2013. Вип. 62. С. 294-301.
  27. Ivanyshyn I., Korsak A., **Sultanova I.**, Bilous O. Physical status of students of precarpathian sport military boarding-school. *Scientific Review of Physical Culture*. 2013. 3(2):219-224.
  28. Lemak O, **Sultanova I.**, Ivanyshyn I, Arlamovsky R. Somatic health of schoolchildren of Prycarpatty. *Scientific Review of Physical Culture*. 2013. 3(3):79-84.
  29. Арламовський Р.В. , **Султанова І. Д.**, Іванишин І.П. Корекція фізичного стану підлітків чоловічої статі різних соматотипів . *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. 2014. Вип. 19. С. 27–34.
  30. Арламовський Родіон, **Султанова Ірина**, Іванишин Ірина. Моделі фізичної підготовленості підлітків різних соматотипів. *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Фізична культура. 2016. № 23.
  31. Лемак Олександр, **Султанова Ірина**. Диференційовані підходи у фізичному вихованні школярів. *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Фізична культура. 2016. № 23. С.79-90.
  32. Олександр Корсак, **Ірина Султанова**, Ірина Іванишин, Богдан Лісовський. Функціональні резерви організму учнів ліцею з посиленою фізичною підготовкою. *Вісник Прикарпатського університету*. Серія: Фізична культура. 2016. № 24.
  33. Корсак О., Іванишин І., **Султанова І.**, Оленюк М. Функціональні резерви дихальної системи у підлітків ліцею з посиленою фізичною підготовкою. *Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура*. Випуск 27-28. 2017. С. 139-143.
  34. Лемак О., **Султанова І.**, Іванишин І., Арламовський Р. Вікові особливості розвитку фізичних якостей у підлітків з різним рівнем аеробної продуктивності. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2018. № 29. С.37- 44.
  35. Лемак О.Й., **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М., Арламовський Р.В. Фізична підготовленість та морфо-функціональний стан підлітків з різним рівнем аеробної продуктивності. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2018. №3 (43) . С.91-98.
  36. Корсак О.М., **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М. Фізична підготовленість ліцеїстів Прикарпатського військово-спортивного ліцею з різним рівнем фізичного розвитку. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2019. № 31. С.35-42.
  37. Лемак О.Й., Корсак О.М., **Султанова І.Д.** , Іванишин І.М., Арламовский Р.В., Фірка А. Особливості фізичного стану підлітків з різним рівнем фізичного розвитку . *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2020. № 35. С.48-59.
  38. Корсак О., Лемак О., **Султанова І.**, Іванишин І. Морфо-функціональний стан підлітків з різним рівнем біологічного розвитку. *Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура*. 2020. № 36. 26-38.

Матеріали конференцій, з'їздів тощо

1. Ємельяненко І.В., Воронич Н.М., **Султанова І.Д.**, Попова С.П. Нейрохімічні механізми розвитку експериментальної виразки шлунку //XIV з'їзд Українського фізіологічного товариства:Тези доповідей.- Київ, 1994.-С.265-266.

2. **Султанова І.Д.** Стан захисного бар'єру слизової оболонки шлунка та інтенсивність вільнорадикальних процесів на фоні емоційно-больового стресу // IV Міжнародна Конференція Франція та Україна, науково-практичний досвід у контексті діалогу національних культур.- Т.4.Ч. III. Екологія та проблеми охорони здоров'я людини. Проблеми фізіології та клінічної медицини, Дніпропетровськ, 1997.- С.106-108.
3. **Султанова І.Д.** Вплив інтероцептивного подразнення на вміст глікопротеїнів та інтенсивність вільнорадикальних процесів у слизовій оболонці шлунку//Збірник праць молодих вчених Івано-Франківської державної медакадемії, 29-а обласна наукова конференція молодих вчених-медиків.-Івано-Франківськ, 1997.-С.8.
4. **Султанова І.Д.,** Попова С.П. Влияние раздражения интероцепторов на состояние защитного барьера желудка и интенсивность свободнорадикальных процессов /Материалы VIII международного симпозиума «Эколого-физиологические проблемы адаптации», 27-30 января 1998 г. М., 1998.-С.363.
5. **Султанова І.Д.** Взаємозв'язок процесів перекисного окислення ліпідів і стану захисного бар'єру шлунка на фоні емоційно-больового стресу /Механізми фізіологічних функцій в експерименті та клініці: Тези доп.-Львів, 2001.-С.44.
6. **Султанова І.Д.** Вплив емоційно-больового стресу на захисні властивості слизової оболонки шлунка/Кінезіологія в системі культури: Матеріали конференції.-Івано-Франківськ, 2001.-С.67.
7. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.,** Попель С.Л. Зміни вмісту гангліозидів та інтенсивності процесів перекисного окислення ліпідів у головному мозку при дії стресових факторів/Матеріали міжнародної конференції, присвяченої памяті професора Шостаковської Ірини Василівни, 11-12 жовтня, Львів 2002.-С.71.
8. Презлята Г.В., Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.** Рух «Спорт для всіх»: шляхи реалізації в умовах сучасної школи/Актуальні проблеми розвитку руху «Спорт для всіх» у контексті європейської інтеграції України: Матеріали міжнар. наук-практ.конф., Тернопіль, 24-25 червня 2004р.-Тернопіль, 2004.-С.239-242.
9. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.** Особливості мікровіброгемонасосної функції м'язів /Механізми функціонування фізіологічних систем: Матеріали наукової конференції . Львів, 2004.
10. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.** Як рухаються живі клітини/Механізми функціонування фізіологічних систем: Матеріали міжнародної наукової конференції, приуроченої до 60-ліття новствореної кафедри фізіології людини і тварин Львівського університету імені Івана Франка, 8-11 листопада 2006 року, м.Львів, 2006.-С.102-103.
11. **Султанова І.Д.,** Лісовський Б.П. Особливості функціонування кардіореспіраторної системи в умовах екологічної напруги/ Механізми функціонування фізіологічних систем: Матеріали міжнародної наукової конференції, приуроченої до 60-ліття новствореної кафедри фізіології людини і тварин Львівського університету імені Івана Франка, 8-11 листопада 2006 року, м.Львів, 2006.-С.141.
12. Мицкан Б.М., Попель С.Л., **Султанова І.Д.** Вплив аеробних фізичних навантажень на хромафінні клітини надниркових залоз/ Актуальні питання вікової анатомії та ембріотопографії. 12-13 травня 2006. Чернівці//Клінічна анатомія та оперативна хірургія.-2006.-Т. 5, №2.-2006.-С.44.
13. Мицкан Б.М., Попель С.Л., **Султанова І.Д.** Концепт навчальної програми з функціональної анатомії / Матеріали науково-практичної конференції»Впровадження досягнень морфологічної науки в навчальний процес та його значення для європейської інтеграції медичної освіти», 12-13 жовтня 2006 р.- Тернопіль, 2006.-С.78-82.
14. Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.,** Іванишин І.М., Арламовський Р.В. Функциональное состояние и соматическое здоровье школьников Прикарпатья // Наука-XXI століття. Збірка наукових праць за матеріалами Міжнародної наукової конференції

- «Наука-XXI століття. Випуск 1»Частина 1.22 червня 2011 р. «НАІРІ» Київ-2011.-С.50.
15. Лисовский Б.П., **Султанова І.Д.**, Иванишин И.М., Мицкан Б.М. Диагностика «ниже безопасного» уровня соматического здоровья по показателям вариабельности сердечного ритма в состоянии покоя// Наука-XXI століття. Збірка наукових праць за матеріалами Міжнародної наукової конференції «Наука-XXI століття. Випуск 1»Частина 1.22 червня 2011 р. «НАІРІ» Київ-2011.-С.51.
16. Арламовський Р.В., **Султанова І.Д.**, Іванишин І.М. Соматотипологічні особливості соматичного здоров'я дівчат підліткового віку// Матеріали наукової конференції «Актуальні проблеми фізкультурної освіти».VII Міжнародна електронна наукова конференція (20-21 квітня 2012 р.Харків «ОВС»). -2012. -05 (91).- С.5-8.
17. Арламовський Р.В., Іванишин І.М., **Султанова І.Д.**Фізична підготовленість підлітків різних соматотипів. Молода спортивна наука України. Вип. 16.2012 р. Т.2.
18. **Султанова І.Д.** , Арламовський Р.В., Іванишин І.М. Морфо-функціональні корелати аеробних можливостей підлітків Прикарпаття/ Збірник тез за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції «Природничі дослідження на Поділлі», присвяченої 10-річчю природничого факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, 23-25 вересня 2014 р.- с. 90.
19. Лісовський Б., **Султанова І.** Функціональні резерви дихальної системи у підлітків Прикарпаття/Міжнародна наукова конференція «Механізми функціонування фізіологічних систем», приурочена до 70-ліття біологічного факультету та 230-ліття фізіології у Львівському університеті. Львів,15-17 жовтня 2014 р.- с.59-60.
20. Мицкан Б., Фединяк Н., **Султанова І.** Антиейджинг засобами фізичної культури/ Міжнародна наукова конференція «Механізми функціонування фізіологічних систем», приурочена до 70-ліття біологічного факультету та 230-ліття фізіології у Львівському університеті. Львів,15-17 жовтня 2014 р.- с.64-65.
21. **Султанова І.**, Іванишин І., Арламовський Р. Вікові особливості складу тіла у школярів Прикарпаття/ Міжнародна наукова конференція «Механізми функціонування фізіологічних систем», приурочена до 70-ліття біологічного факультету та 230-ліття фізіології у Львівському університеті. Львів,15-17 жовтня 2014 р.-с.81-82.
22. Корсак А.М, Иванышин И.М, **Султанова И.Д.** Физическое здоровье школьников военно-спортивного лицея // Качество жизни, психология здоровья и образования: междисциплинарный подход: Материалы международной научно-практической конференции. Москва, РУДН, 24-25 апреля 2014.-Москва, РУДН,2014.-С.175-177.
23. Арламовский Р.В., **Султанова И.Д.**, Иванышин И.М. Резервы соматического здоровья и физическое развитие подростков разных соматотипов Прикарпатья //Качество жизни, психология здоровья и образования: междисциплинарный подход: Материалы международной научно-практической конференции. Москва, РУДН, 24-25 апреля 2014.-Москва, РУДН,2014.-С.28-30.
24. **Султанова И.Д.** Физиологические особенности адаптации за показателями вариабельности сердечного ритма у подростков разных соматотипов //Качество жизни, психология здоровья и образования: междисциплинарный подход: Материалы международной научно-практической конференции. Москва, РУДН, 24-25 апреля 2014.-Москва, РУДН,2014.-С.175-177.
25. Арламовский Р.В., **Султанова И.Д.**, Иванышин И.М. Функциональные резервы кардиореспираторной системы подростков разных соматотипов Прикарпатского региона// XVII Международный симпозиум «Восток-Беларусь-Запад. Физическая культура, спорт, здоровый образ жизни в XXI веке», Могилев, 11-12 декабря 2014 г.

26. Корсак А.М., **Султанова И.Д.**, Иванишин И.М., Арламовский Р.В. Морфо-функциональное состояние школьников в условиях усиленной физической подготовки/ XVII Международный симпозиум «Восток-Беларусь-Запад. Физическая культура, спорт, здоровый образ жизни в XXI веке», Могилев, 11-12 декабря 2014 г.
27. **Султанова И.Д.**, Арламовский Р.В. Розвиток м'язової сили у підлітків Прикарпаття/ И.Д. Султанова, Р.В. Арламовський//Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура, спорт та здоров'я», 10-12 грудня 2014 р. Харків, 2014.
28. Корсак О.М., Иванишин И.М.,**Султанова И.Д.** Соматичне здоров'я школярів в умовах посиленої фізичної підготовки//Матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції «Фізична культура, спорт та здоров'я», 10-12 грудня 2014 р. Харків, 2014.
29. Хімінець А.-М.І, Лемак О.Й., **Султанова И.Д**, Арламовський Р.В., Иванишин И.М . Фізичний стан підлітків як показник резервів здоров'я/ Актуальные научные исследования в современном мире: XXI Междунар. научн. конф., 26-27 января 2017 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2017. - Вып. 1(21), ч. 2 – С. 139-142.
30. Оленюк М.В., Лемак О.Й., **Султанова И.Д.**, Арламовський Р.В., Иванишин И.М. Морфо-функциональний стан підлітків з різним рівнем фізичної підготовленості / Актуальные научные исследования в современном мире: XXI Междунар. научн. конф., 26-27 января 2017 г., Переяслав-Хмельницкий. // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2017. - Вып. 1(21), ч. 2 – С.143-146.
31. Веселовська В.О., **Султанова И.Д.**, Иванишин И.М., .Арламовський Р.В. Функціональні резерви організму молодших школярів/ Актуальные научные исследования в современном мире: XXXIII Междунар. научн. конф., 26-27 января 2018 г., Переяслав-Хмельницкий // Сб. научных трудов - Переяслав-Хмельницкий, 2018. - Вып. 1 (33), ч. 3. – С.55-58.
32. Корсак О.М., Иванишин И.М., **Султанова И.Д.** Функціональні резерви організму учнів ліцею з посиленою фізичною підготовкою//ІІ Міжнародна науково-практична конференція «Фізична активність і якість життя людини» (22–24 травня), 2018.- С. 18.
33. Лемак О.Й., Иванишин И.М., **Султанова И.Д.** , Арламовський Р.В. Розвиток фізичних якостей та морфо-функциональний стан підлітків з різним рівнем аеробної продуктивності //ІІ Міжнародна науково-практична конференція «Фізична активність і якість життя людини» (22–24 травня), 2018.- С. 20.
34. Лемак О.Й., **Султанова И.Д.**, Иванишин И.М., Біленко И.М. Фізична підготовленість підлітків жіночої статі з різним рівнем аеробної продуктивності //Міжнародна науково-практична конференція «Фізичне виховання, спорт та фізична реабілітація: проблеми і перспективи розвитку (8-9 листопада), 2019 р.- С. 31-34.
35. **Султанова И. ,** Ківнюк А. Функціональні резерви організму дітей з різним типом тілобудови //Збірник матеріалів І регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан та перспективи розвитку. ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». 2020. С.69-70.
36. Лемак О., Корсак О., Иванишин И., **Султанова И.**, Фірка А. Фізичний стан підлітків з різними темпами біологічного розвитку. Збірник матеріалів І регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан і перспективи розвитку». Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2020. С.21-23.
37. Лемак О., Фамелюк М., **Султанова И.**, Иванишин И., Арламовський Р. Вікова динаміка розвитку м'язової сили у підлітків Прикарпаття. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичній конференції V «Актуальні проблеми розвитку

- фізичної культури, спорту і туризму в сучасному суспільстві». Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, 2020. С.74-76.
38. Султанова І., Іванишин І., Лемак О. Функціональний стан дихальної системи як показник здоров'я школярів Прикарпаття. Збірник матеріалів I регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан і перспективи розвитку». ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2020. С.45-46.
  39. Лемак О., Корсак О., Іванишин І., Султанова І. Фізичний стан підлітків з різними темпами біологічного розвитку. Збірник матеріалів I регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан і перспективи розвитку». ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, 2020. С.21-23.
  40. Корсак О. , Іванишин І., Султанова І. Морфо-функціональний стан учнів ліцею з посиленою фізичною підготовкою з різним рівнем аеробної продуктивності . Збірник Матеріалів V Міжнародної науково-практичній конференції « Актуальні проблеми розвитку фізичної культури, спорту і туризму в сучасному суспільстві». ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, 2020.
  41. Непик Х., Султанова І., Лемак О., Іванишин І., Арламовський Р., Корсак О. Конституціональні складові соматичного здоров'я підлітків Прикарпаття. Збірник матеріалів II регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан і перспективи розвитку». Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2021.
  42. Султанова І., Лемак О., Іванишин І., Арламовський Р. Корсак О. Індекс Руф'є і фізичний стан підлітків Прикарпаття. Збірник матеріалів II регіональної науково-практичної конференції «Фізична культура в школі: стан і перспективи розвитку». Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. Івано-Франківськ, 2021.

Патенти, авторські свідоцтва, впровадження

Діагностика «нижче безпечного» рівня соматичного здоров'я за показниками варіабельності серцевого ритму в стані спокою /Б.П.Лісовський, Б.М. Мицкан, **І.Д. Султанова, І.М. Іванишин//** Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 35675.-12.11.2010

Науково-методичні праці

1. Ємельяненко І.В., Райцес В.С., Семенюк Т.М., Шляховенко О.О., Мащакевич І.І., Семенів Д.В., Султанова І.Д. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів медичного факультету по нормальній фізіології/ Під ред. проф. І.В. Ємельяненко, В.С. Райцеса. Івано-Франківськ,1993. С.27-35.
2. Ємельяненко І.В., Райцес В.С., Семенюк Т.М., Шляховенко О.О., Мащакевич І.І., Семенів Д.В., Султанова І.Д. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів стоматологічного факультету по нормальній фізіології/ Під ред. проф. І.В. Ємельяненко, В.С. Райцеса. Івано-Франківськ,1993. С.25-32.
3. Методичні рекомендації до практичних занять з курсу “Фізіологія людини”/Б.М. Мицкан, **І.Д. Султанова.-** Івано-Франківськ: Поліграфсервіс, 2002.-63 с.
4. Збірник тестових завдань з курсу “Фізіологія людини”/Б.М. Мицкан, **І.Д. Султанова.-**Івано-Франківськ: Поліграфсервіс, 2002.-65 с.
5. Методичні рекомендації до практичних занять з гігієни/Б.М. Мицкан, **І.Д. Султанова.-**Івано-Франківськ: Поліграфсервіс, 2002.-92 с.
6. Фізіологія людини. Програма навчальної дисципліни для студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності «Педагогіка і методика середньої

- освіти. Фізична культура»/ Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.- 74 с.
7. Фізіологія людини. Програма навчальної дисципліни для студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності 6.010200, 7.010202 «фізична реабілітація» / Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.-80 с.
8. Гігієна. Програма навчальної дисципліни для студентів факультету фізичного виховання і спорту / Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.- 68 с.
9. Методичні рекомендації до самостійної роботи з фізіології людини для студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності «Педагогіка і методика середньої освіти. Фізична культура» / Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.- 86 с.
10. Методичні рекомендації до самостійної роботи з фізіології людини для студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності 6.010200, 7.010202 «фізична реабілітація» / Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.- 102 с.
11. Методичні рекомендації до самостійної роботи з фізіології людини для студентів факультету фізичного виховання і спорту заочної форми навчання/ Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.- 74 с.
12. Методичні рекомендації до самостійної роботи з гігієни для студентів факультету фізичного виховання і спорту / Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**- Івано-Франківськ, 2007.- 47 с.
13. Методичні рекомендації до самостійної роботи з гігієни для студентів факультету фізичного виховання і спорту заочної форми навчання/ Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.** - Івано-Франківськ, 2007.- 112 с.
14. Курс лекцій з фізіології людини для студентів факультету фізичного виховання і спорту /**Султанова І.Д.**, Шляховенко О.О., Лісовський Б.П. - Івано-Франківськ, 2007.- 216 с.
15. **Султанова І.Д.**. Гігієнічні основи фізичного виховання і спорту. *Теоретико – методичні основи фізичної культури*: навчальний посібник /за ред. Мицдана Б.М. Івано – Франківськ: Плай, 2008. 328 с.
16. Гігієна:навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту/Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.** - Івано-Франківськ, 2011.-160с.
17. Фізіологія людини: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності «здоров’я людини» Ч.2/ **І.Д. Султанова**. Івано-Франківськ, 2013.-105 с.
18. Гігієна фізичного виховання і спорту: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів Ч.2./ **І.Д.Султанова**. - Івано-Франківськ,2013.-100 с.
19. Гігієна:електронний курс лекцій.Ч.1. для студентів факультету фізичного виховання і спорту/**І.Д.Султанова**. - Івано-Франківськ, 2012.-325 с.
20. Термінологічний словник з гігієни фізичного виховання і спорту для студентів факультету фізичного виховання і спорту/ **І.Д.Султанова**. Івано-Франківськ, 2012.- 39 с.
21. Фізіологія людини: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності «здоров’я людини» Ч.2/ **І.Д. Султанова**. - Івано-Франківськ, 2013.-105 с.
22. Гігієна фізичного виховання і спорту: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів Ч.2./ **І.Д.Султанова**. - Івано-Франківськ,2013.-100 с.
23. Фізіологія людини: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту/ **І.Д. Султанова**.- Івано-Франківськ, 2013.-226 с.
24. Гігієна фізичного виховання і спорту: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів заочної форми навчання/ **І.Д.Султанова**. -Івано-Франківськ,2013.-152с.

25. Гігієна фізичного виховання і спорту: навчально-методичний посібник для студентів факультету фізичного виховання і спорту/ **І.Д.Султанова** .- Івано-Франківськ, 2013.-218 с.
26. Фізіологія людини: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності «здоров'я людини» заочної форми навчання / **І.Д. Султанова**.-Івано-Франківськ, 2013.-133 с.
27. Фізіологічні основи фізичного виховання і спорту /Мицкан Б.М., **Султанова І.Д.**, Лісовський Б.П.- Івано-Франківськ, 2013.-235 с.
28. Методичне обґрунтування підвищення рівня функціонального стану підлітків військово-спортивного ліцею / **І.Д. Султанова**, О.М. Корсак.- Івано-Франківськ,2013.-68 с.
29. Методичні рекомендації до практичних занять з гігієни з основами екології людини для студентів спеціальності 014-середня освіта (основи здоров'я, валеологія) / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-26 с.
30. Методичні рекомендації до самостійної роботи з гігієни з основами екології людини для студентів спеціальності 014-середня освіта (основи здоров'я, валеологія) / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-40 с.
31. Методичні рекомендації до лабораторних занять з фізіології людини для студентів спеціальності 014-середня освіта (основи здоров'я, валеологія) / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-36 с.
32. Методичні рекомендації до самостійної роботи з фізіології людини для студентів спеціальності 014-середня освіта (основи здоров'я, валеологія) / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-58 с.
33. Фізіологія людини: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів спеціальності 014 – середня освіта (фізична культура) / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-108 с.
34. Фізіологія людини: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів спеціальності фізична терапія, ерготерапія / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-138 с.
35. Методичні рекомендації до практичних занять з основ екології та гігієни для студентів спеціальності фізична терапія, ерготерапія / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-96 с.
36. Методичні рекомендації до самостійної роботи з основ екології та гігієни для студентів спеціальності фізична терапія, ерготерапія / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-76 с.
37. Методичні рекомендації до практичних занять з основ екології та гігієни фізичного виховання для студентів 4 курсу факультету фізичного виховання і спорту спеціальності здоров'я людини. / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-46 с.
38. Методичні рекомендації до самостійної роботи з основ екології та гігієни фізичного виховання для студентів 4 курсу факультету фізичного виховання і спорту спеціальності здоров'я людини / **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2018.-88 с.
39. Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів з фізіології людини для студентів факультету фізичного виховання і спорту спеціальності фізична культура і спорт/ **І.Д. Султанова**, Івано-Франківськ, 2020.-38 с.
40. **Султанова І.Д.** Анатомія, фізіологія та безпека життєдіяльності у хореографії: Методичні рекомендації до самостійної роботи студентів. Івано-Франківськ, 2020.-36 с.